

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Leeringhe Van Den H. Jacobvs Apostel, Raekende De Heylighe Olye der Sieken, Ofte Het H. Olyssel

Hazart, Cornelius

Antwerpen, 1661

Het IV. Capittel. De twee voorgaende Capittelen worden bevesticht met
verscheyden bekentenissen, van verscheyden Anders-ghesinde.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-71423](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-71423)

Ten lesten wilt hy dat dese belofte niet algemeyn zy / maer in 't besonder toege-eygent worde aen dien/de welke het Sacrament ontfanght. Den H. Jacobus, en spreekt oock niet van eene belofte in 't gemeyn/maer van eene die toegeeygent wort aen dien in 't besonder / die de salvinghe ontfanght: want hy seyt eerst: Sy sullen HEM salven; ten tweeden de sonden sullen aen HEM vergebten worden / dit siet alleen op den persoon die de salvinghe ontfanght / ergo m'hebben hier wederom in de woorden Jacobi al 't gheue Kemnitius vereyscht als nootsaeckelijck wesende tot een waerachtigh, ende oprecht Sacrament: ergo het H. Olyffel, oock volghens de eygendommen vereyscht van Kemnitius, is een waerachtigh ende oprecht Sacrament.

HET IV. CAPITTEL.

De twee voorgaende Capittelen worden bevestight met verscheyden bekentenissen, van verscheyden Anders-ghesinde.

Hier sal vooz uyt gaen Martinus Lutherus. *Libelle de Preparacione ad mortem*: Daer hy seyt: dat de waerachtighe bereydinghe eens Christenen mensch tot de doot hier in gheleghen is / dat den siecken oprechtelijck biechte, ende sich waepene met de HH. SACRAMENTEN des Lichaems onses Heeren, ende der OLYE. Item *In Sermones de novo Testamento* Tom. 5. edit Wittenberg. Anno 1554. Pag. 34 Sect. 24. daer hy het H. Olyffel stelt neffens de andere Sacramenten/ namelijck den Doop, het Vormsel ende de Biechte.

Ten tweeden de Chronijck-schrijvers van Maegdenborgh, bekennen dat de salvinghe met Olye, in de Christelijcke Kercke/ elf hondert jaerē is in t'gehuypelijck gheweest / ende sy verhaelen veele exempelen van d'Oude / die ghesalft sijn gheweest. Doch

Doch dat sy banden eenen Out-bader segghen/ dat hy er mede spot, banden anderen, dat hy verfiert, van den anderen/ dat hy Dwael, ende meer soodaenighe faterijën/ dat syn selfs spottinghen, en versierfelen, ende dwaelinghen.

Ten derden, Joannes Hus, de welke bande Lutheranen woort gehouden voor eenen Heylighen/ ende welchen oock de Hugonotten van Vranckrijck hebben ghestelt in haeren Kalendier: al hoe wel hy van vele ende grove dwaelingen is overtuoght geweest in het Concilie van Cofnitz, soo ist nochtans/ dat men niet en bevindt pets ghehadt te hebben teghen het H. Olyffel, ter contrariën Ioannes Rokizana, een dapper discipel van Hus, probeert met vele argumenten/ ende puyt het H. Mysterie des Olyffels. *Lib. de 7. Sacram. cap. 28.*

Ten vierden, Ioannes Wickleff in *Postilla sup. cap. 15. Marci* seght dat de seben Sacramenten sijn als een Casteel/ ende sterckte/ maer dat het H. Olyffel het klincket/ ofte kleyn deurken is/ door het welke wy ingaen in t'euwich leven.

Item in *I. ad Corinth.* seyt hy/ dat Christus den Nurheur is van alle de Sacramenten; ende dat sommighe van hem selve sijn verkondicht gheveest/ andere van de Apostelen/ als te weten het Vormsel, ende het H. Olyffel.

Item, dat het H. Olyffel, een krachtich teeken is van eene algemeyne vergevinge der sonden.

Doeght hier nu hy Georgius Cassander, de welke al-hoe-wel in sommighe stucken verschillende bande Roomsche Kercke/ nochtans alsoo spreckt in *Consultat. fol. 195.* De voornaemste Protestanten seyt hy/ en hebben soo seer niet versaeckt die oude gewoonte der Kercke, met de welke de siecken, tusschen de ghebeden, verwekinghe, ende vertroostinghen, oock met olye van de Priesters, worden ghesalft volghens t'Apostolisch ghebodt, om te beteekenen de inwendighe salvinghe des H. Gheests, de welke is de gratie ende barmherticheyt.

Fact

**Laet ons hoor t'leste hoozen spreken/dē hoogh-
gheleerden** Hugo Grotius *Votum pro pace Eccles. pag.*
112. **Dit syn syne woorden:** Aengaende de maniere
van de siecken te salven soo kan men niet twijfelen, of
dese is van de eerste tijden af gheweest, ende in alle
kercken, tot de tijden van dese scheuringhe, ghedue-
righ onderhouden. Wie heeft bevolen dese maniere af
te schaffen? Wie heeft gheseyt dat het in oude tijden
gheholpen heeft, ende nu niet en helpt? oock tot ghe-
sontheyt des lichaems? Want in d'eerste eeuwē weer-
mē wel dat het een ygelijck oock niet geholpē en heeft.

Item, Dese maniere is soo oudt, dat sommighe destri-
ghe schrijvers dese plaetse van 1. Joan. 2. v. 27. *Ghelijck
sijn salvinghe u-lieden leert*, uytlegghen vande gracie
die met de salvinghe ontfanghen wort. Soo pleghen de
woorden der Apostelen dickwils op de aenghenomen
ceremonien te passen, ghelijck tot de Colossensen *Cap.*
3. v. 9. *Rom. 6. v. 4.* Waer in sondicht de Paus dat hy
soo een oude gewoonte onderhout, ofte wat beestach-
ticheyt is daer in ghelegghen?

HET V. CAPITTEL.

Wort bewesen uyt de maniere van spreken der
H. Schrifture aengaende den Doop, dat het
H. Olyffel een warachtich, ende oproecht
Sacrament is.

PArtije moet ny bekennen dat nergens in de
Schrifture den Doop ghenoemt wort een Sa-
crament; dies niet tegenstaende wort den selven
Doop, van Partije ende oock van ons ghehouden/
voor een oproecht Sacrament: Ergo alhoewel aen
het H. Olyffel inde Schrifture den naem niet ghe-
gheven en wort van Sacrament, en moet daerom
nochtans niet uytghegeschapt worden uyt het ghe-
tal der waerachtighe Sacramenten.

Maer wel in teghendeel indien ick kan bewij-
sen